

Het barst van de breuken in het Land van Cuijk

GEOPARK
PEELHORST +
MAASVALLEI

Het landschap in en om de gemeente Land van Cuijk is heel speciaal. Niet alleen boven de grond, maar ook onder de grond! Bewegingen in de aardkorst leidden lang geleden tot een breukenstelsel in de bodem. Dit aardkundig fenomeen vormde het landschap met horsten (omhoogkomende gronden) en slenken (lager gezakte gronden). En dat geeft bijzondere landschappen met zeldzame flora en fauna. Dat landschap kun je nu makkelijk zelf ontdekken met onze nieuwe fietsroute!

Er valt genoeg te ontdekken, ook qua geschiedenis. Bij alle 'breukenplekken' in de gemeente zijn informatiebordjes geplaatst. Stap op de fiets, scan de QR-code op het bord en je weet meteen waarom die plek zo bijzonder is! Op onderstaande kaart kun je alle locaties vinden. De totale afstand van de fietsroute is 50,5 km en kan bijvoorbeeld worden gestart bij Bezoekerscentrum De Kuilen (De Valkhoeve, Valkweg 11 in Mill, nabij knooppunt 22). Tijdens openingstijden kun je hier meer over de breuken lezen en een variatie aan opgegraven fossielen bezichtigen.

De Kuilen

Valkweg, Langenboom/Mill

De Kuilen bij het dorp Langenboom zijn waterplassen die zijn ontstaan door de winning van "groenzand". Langenboom ligt op de top van de Peelhorst, een hoger gelegen gebied. De Peelhorst is ontstaan doordat ondergrondse krachten de aardlagen omhoog hebben geduwd. Hierdoor ligt het groenzand hier vlak onder de grond, terwijl het in andere delen van Nederland tientallen tot zelfs honderden meters diep onder de grond ligt!

GPS-coördinaten

N 51.69497700742106, E 5.752211993038436

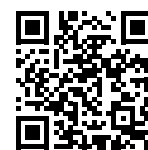
Het beeld van de IJzerbroekwerker in Sint Hubert is een van de locaties waar de infobordjes hangen.

Wat is het Geopark Peelhorst en Maasvallei?

Het gebied waar de breuken liggen strekt zich uit over 9 Brabantse en Limburgse gemeenten. Alles bij elkaar noemen we dit gebied Geopark Peelhorst en Maasvallei. Het omvat 2 grote breuken en de vertakkingen daarvan: de Peelrandbreuk en de Tegelenbreuk. Onder onze gemeente loopt de Tegelenbreuk, deze breuk loopt van Grave door tot onder Venlo! Omdat dit gebied zo bijzonder is, streeft het Geopark ernaar om het aan te laten merken als UNESCO-erfgoed.

Meer weten? Kijk op

www.peelhorstenmaasvallei.nl

Groespeel

Nieuwenhofweg, Mill

De Groespeel is een bijzonder natuurfenomeen. Hier stuwt langs de breuklijn in de ondergrond ijzerhoudend kwelwater omhoog, dat roestbruin kleurt. Dit unieke verschijnsel noemen we 'wijst'. Er is tussen 2008 en 2012 veel waterrijke natuur aangelegd langs de Grootte Beek, Duits Lijntje en het Peelkanaal. Deze natte gebieden zijn nu een paradijs voor vogels en planten!

GPS-coördinaten

N 51.680510994265155, E 5.770341971765593

De bron van De Raam

Peelkant, Wanroij

Zowel ten oosten als ten westen van het dorp Wanroij liggen breuken onder de grond. Dit kun je boven de grond goed zien. Bij vakantiepark De Bergen bijvoorbeeld ontspringt het riviertje De Raam. Hier wordt grondwater omhooggeduwd door breuklagen. Dit water zit vol mineralen en ijzer. Zodra dit water in contact komt met lucht oxideert het ijzer. Dit betekent dat het gaat roesten en neerslaat. Door dit proces is er in de loop der jaren een laag ijzeroer ontstaan.

GPS-coördinaten

N 51.64191200352459, E 5.815189014852334

De Waterval

De Waterval, Wanroij

Vanuit Landhorst en vanaf de breuk stroomt de watergang richting het noordoosten. Hierbij kruist het water de asfaltweg. Het verval is hier behoorlijk groot. Het water stroomt vanaf de hoge Peelhorst gemakkelijk naar de lager gelegen broekgronden. Vandaar dat er op korte afstand veel stuwen te zien zijn. De naam van de weg is dan ook "De Waterval", een knipooig naar het natuurlijke verval van het water. De breuklijn ligt hier ongeveer 100 meter ten westen van de asfaltweg.

GPS-coördinaten

N 51.63732300112628, E 5.818426004147129

IJzerbroekwerker

Kerkpad, Sint Hubert

Sint Hubert is koploper op het gebied van ijzererts. Dat werd er vroeger in de grond gevonden. In Sint Hubert staat het standbeeld 'de ijzerbroekwerker' voor de kerk. Dat is een directe link naar het Geopark i.o. De brokken ijzer die in de omgeving gevonden zijn liggen erbij. Broekstenen - stenen die gemaakt zijn van het gevonden ijzer- werden gebruikt als funderingsmateriaal.

GPS-coördinaten

N 51.6782139928477, E 5.810382039935482

Tovensche Beek

Hoenderstraat, Ledeacker

De Tovensche Beek loopt over de Tegelenbreuk en wordt gevoed door water dat vanuit de ondergrond omhoog komt. Dit ijzerrijke 'kwelwater' is zacht, zorgt voor voedselarm tot matig voedselrijk water en bevat veel sulfaat.

GPS-coördinaten

N 51.636225996097025, E 5.848584963517818

De Watermolen

Watermolenstraat, Oplou

In de middeleeuwen (maar ook later nog) werden op veel plekken watermolens gebouwd. Vaak op speciale plekken waar breuken in de ondergrond water omhoog lieten komen. Dat zorgde voor constante watertoevoer: ideaal voor de werking van een watermolen.

GPS-coördinaten

N 51.606444018689544, E 5.874971986842016

